

AGS
2026

MEB-AGS

EĞİTİM BİLİMLERİ **VE** **TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİ** **KONU ANLATIMLI**

ÖSYM'nin 08.01.2026
tarihinde açıkladığı
AGS konu dağılımlarına
göre hazırlanmıştır.

Eğitimin Temelleri
(Tarihi, Felsefi, Toplumsal, Ekonomik ve Politik)
Gelişim Psikolojisi
Öğrenme Psikolojisi
Rehberlik
Öğretim Yöntem ve Teknikleri
Eğitim ve Öğretim Teknolojileri
Program Okuryazarlığı
Türk Millî Eğitim Sisteminin Genel Yapısı
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli
Sınıf Yönetimi
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme

Kitabın baskı tarihinden
sonraki güncellemelere erişebilmek
için QR kodu okutunuz.

PEGEM AKADEMİ

KOMİSYON

MEB-AGS EĞİTİM BİLİMLERİ VE TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİ KONU ANLATIMLI

ISBN 978-625-8516-98-2

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

1. Baskı: 2026 Ankara

İLETİŞİM

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

www.pegem.net

yayinevi@pegem.net

0538 594 92 40

[pegemakademi](https://www.instagram.com/pegemakademi)

Yayın - Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarım: Pegem

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık
1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46821

İÇİNDEKİLER

Program Okuryazarlığı

Eğitimle İlgili Temel Kavramlar	1
Türk Millî Eğitim Sistemi	14
Program Geliştirmenin Temel Kavramları	17
Program Geliştirmenin Kuramsal Temelleri	24
Program Geliştirme Yaklaşım, Model ve Tasarımları	32
Program Geliştirme Çalışma Gruplarının Oluşturulması	42
Program Geliştirmede İhtiyaçların Analiz Edilmesi	44
Program Hedeflerinin (Kazanımlarının) Yazılması	49
İçeriğin (Kapsamın) Seçimi ve Düzenlenmesi	63
Eğitim Durumlarının Düzenlenmesi	70
Sinama Durumlarının (Ölçme ve Değerlendirme) Düzenlenmesi	74
Programın Denenmesi	75
Programın Değerlendirilmesi	76
Programlara Süreklilik Kazandırılması	80
Yeni Yaklaşımlar, Eğitim ve Öğretimde Plan	81
Yeni İlkokul Programları	84
Çözümlü Test	87
Okuryazarlık	93
Dijital Okuryazarlık ve Alt Bileşenleri	98
Dijital Okuryazarlık ile İlişkili Okuryazarlık Türleri	100
Çözümlü Test	102
Kaynakça	108

Türk Millî Eğitim Sisteminin Yapısı

Türkiye’de Eğitimle İlgili Yasal Belirleyiciler	111
Türk Millî Eğitiminin Amaçları	113
Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri	114
Türk Eğitim Sistemi’nin Yapısı	116
Eğitimde Reform ve Yenilik Girişimleri	133

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile Geliştirilen 2024 Eğitim Programlarının Genel Özellikleri	153
Bütüncül Eğitim	155
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin Program Bileşenlerinin Kavramsallaştırma ve Sınıflama Örgüsü	156
Modelde Öğrenme ve Öğretme Yaşantıları	157
Üst Düzey Düşünme Becerileri	162
Öğrenme Çıktıları	174
Sosyal – Duygusal Öğrenme Becerileri	177
Erdem – Değer – Eylem Çerçevesi	180
Sistem Düşüncesi ve Okuryazarlık Becerileri	186
Bağlam Temelli Öğrenme	195
Proje Temelli Öğrenme	196
Sorgulamaya Dayalı Öğrenme	196
İş Birlikli Öğrenme	196
Okul Temelli Planlama	205
Çözümlü Testler	213

Sınıf Yönetimi

Sınıf Yönetimini Etkileyen Unsurlar	232
Sınıf Yönetimi Modelleri.....	238
Sınıf Yönetiminin Boyutları	240
Çözümlü Test.....	261
Kaynakça	267

Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Temel Kavramlar.....	268
Öğretim Model ve Yaklaşımları	270
Öğretim Stratejileri.....	295
Öğretim Yöntemleri	301
Grupla Öğretim Teknikleri.....	310
Kavram Öğretimi.....	328
Öğrenme Stratejileri ve Stilleri.....	337
Düşünme Becerileri.....	343
Çözümlü Test.....	346
Kaynakça	354

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme

Ölçmenin Temel Kavramları.....	356
Ölçme Araçlarında Bulunması Gereken Nitelikler	371
Eğitimde Kullanılan Ölçme Araçları	390
Ölçme Sonuçları Üzerinde İstatistiksel İşlemler	418
Çözümlü Test.....	451
Kaynakça	457

Gelişim Psikolojisi

Temel Kavramlar.....	458
Gelişim Psikolojisinde Araştırma Yöntemleri	465
Gelişimi Etkileyen Faktörler	470
Biyolojik Gelişim.....	473
Gelişim Görevleri.....	478
Bilişsel Gelişim.....	481
Ahlâk Gelişimi.....	522
Çözümlü Test.....	528
Kaynakça	535

Öğrenme Psikolojisi

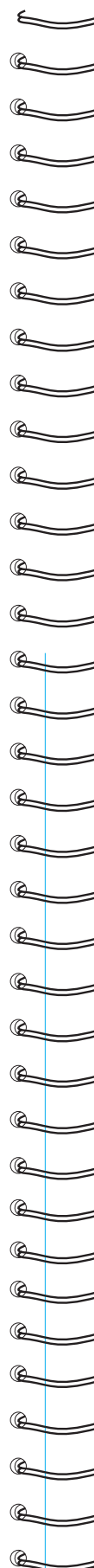
Temel Kavramlar.....	536
Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler.....	540
Davranışçı Kuramlar.....	546
Bilişsel Davranışçı Kuramlar.....	580
Bilişsel Kuramlar.....	588
Hümanistik (İnsancıl) Yaklaşım.....	604
Çözümlü Test.....	607
Kaynakça.....	615

Rehberlik

Çağdaş Eğitim Anlayışı ve Rehberlik Hizmetleri.....	616
Özel Eğitim Hizmetleri.....	629
Rehberlikte Hizmet Alanları.....	635
Rehberlik Türleri.....	643
Bireyi Tanıma Teknikleri.....	662
Psikolojik Danışma Kuramları.....	681
Öğretmen-Öğrenci İletişimi.....	687
Rehberlikte Örgütlenme Sistemi.....	692
Çözümlü Test.....	699
Kaynakça.....	706

Eğitim ve Öğretim Teknolojileri

Temel Kavramlar.....	707
Öğretim Araç-Gereçlerinin Sınıflandırılması.....	708
Görsel Tasarım Öğeleri ve Özellikleri.....	712
Grafik Türleri.....	717
Yansı Sunumu Hazırlama İlkeleri.....	719
Teknoloji Destekli Eğitime Yönelik Materyaller/Teknikler.....	721
Ders Kitapları.....	723
Öğretmen Eğitiminde Güncel Konular.....	724
Yapay Zekânın Ele Aldığı Konular.....	726
Çözümlü Test.....	730
Kaynakça.....	737

1. BÖLÜM Eğitimle İlgili Temel Kavramlar

Eğitim

Eğitimin birçok tanımı yapılabilir. Fakat en çok tercih edilen tanımı şu şekildedir:

Eğitim; bireyin davranışlarında kendi yaşantıları ve kasıtlı kültürlenme yoluyla istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir.

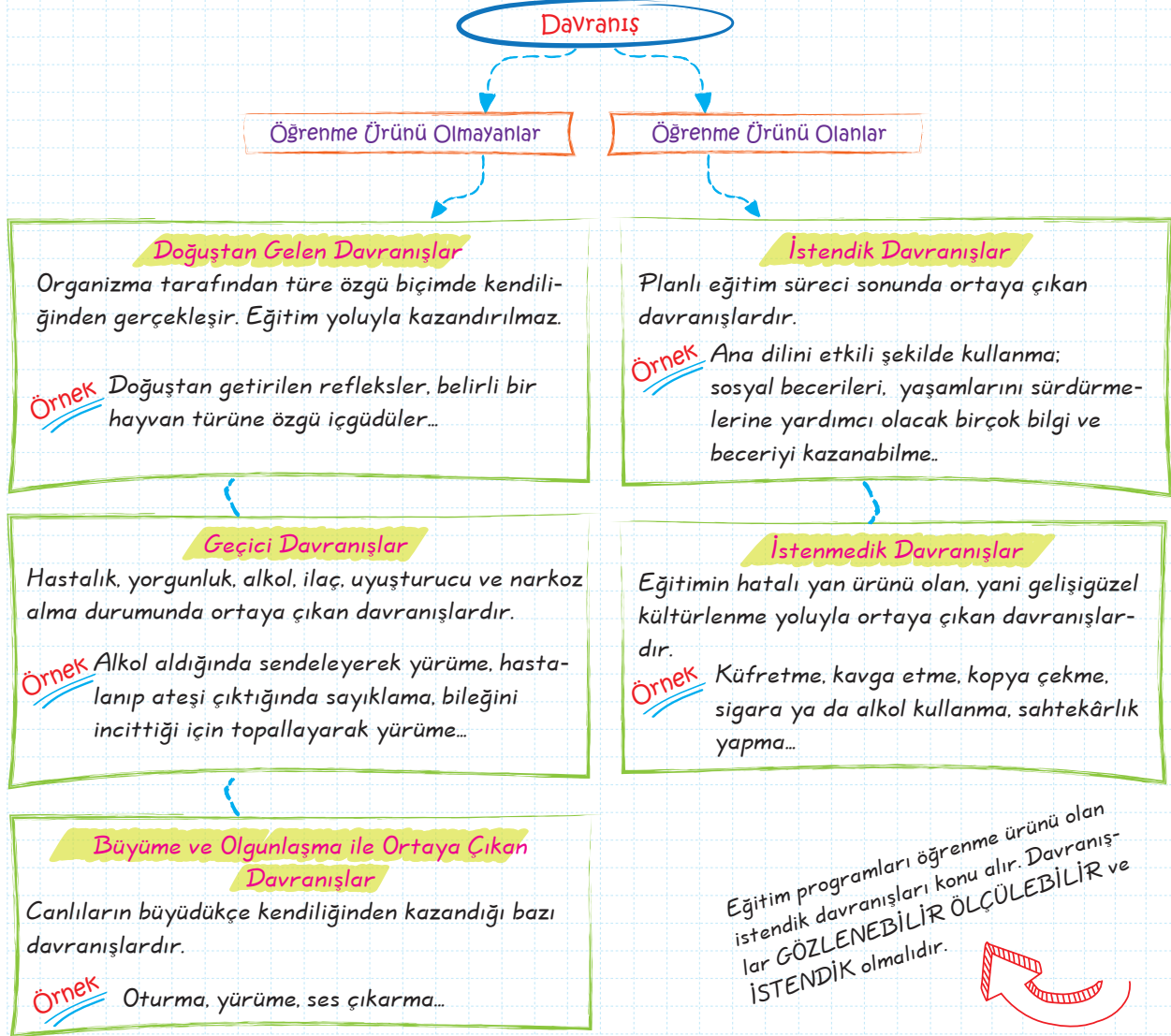
Eğitim tanımında geçen bazı kavramları ayrıca incelemek gerekir !

Davranış

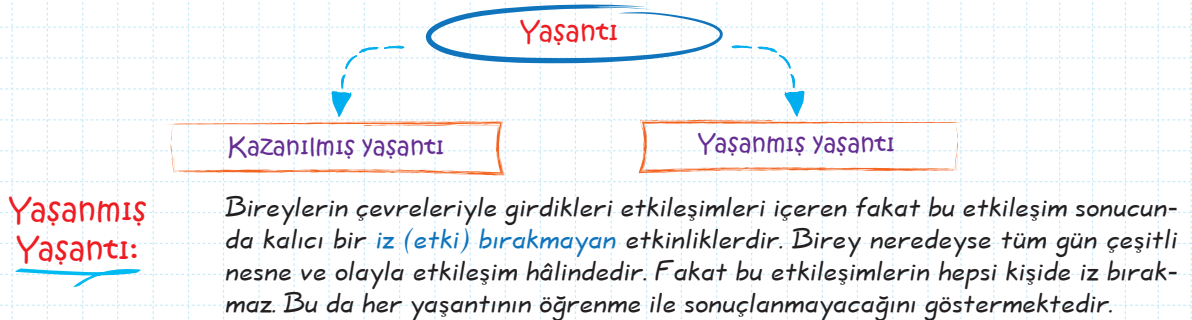
Organizmanın gözlenebilen ya da gözlenemeyen, açık ya da örtük tüm etkinlikleridir.

Örnek Konuşma, yazma, düşünme, kalbin çalışması vb.

Yaşantı

Yaşantı, bireyin çevresiyle etkileşimi sonucunda bireyde kalan izlerdir.

Örnek

- Gün içinde rastgele bir restoranda yemek yendikten sonra kişide o restoranla ilgili olumlu-olumsuz bir etki kalmaması, o restoranın bir daha hatırlanmaması
- Yolda yürüyen bir çocuğun gördüğü bir köpeğe kısa bir süre ilgi göstermesi, sonrasında köpeklerle olan yaklaşımında bir değişiklik olmaması
- Herhangi bir yerde alınan kokunun, aradan zaman geçtikten sonra tekrar alındığında hatırlanmaması

Kazanılmış Yaşantı:

Bireylerin çevreleriyle girdiği etkileşim sonucu bireyde iz bırakan etkinliklerdir. Kazanılmış yaşantıda kelime anlamından hareketle olumlu ya da olumsuz **kazanım** söz konusudur.

Örnek

- Gün içinde girilen bir restoranda yemeğin çok beğenilmesi üzerine o restorana tekrar gidilmesi, yemeğin beğenilmemesi üzerine oraya bir daha gidilmemesi ya da beğenilmeyen yemeğe karşı olumsuz bir tutum içine girilmesi
- Yolda yürüyen bir çocuğun kendisine havlayan bir köpekten korkması ve daha sonra gördüğü köpeklerden uzak durmaya çalışması
- Herhangi bir yerde alınan kokunun ne kokusu (örneğin papatya kokusu) olduğunun hatırlanması

Kültür

İnsanlığın ortaya koyduğu maddi-manevi, yazılı-yazısız her şey kültürdür.

Örnek

Örf, âdet, gelenek, görenek, saygı, giyim, yemek yeme, bilim, sanat, teknoloji, normlar, kurallar, eserler...

Eğitim, var olan kültürü bireye aktarmayı hedefler; hem kültürden etkilenir hem de kültürü etkiler. Dolayısıyla çok boyutlu bir olgu olan kültürün bazı kavramları eğitim açısından önemlidir.

Kültürleme

→ Kültürel değerlerin bireye kazandırılması vsürecidir.

Zoraki Kültürleme: Kültürel değerlerin bireye kabul ettirilmesidir.

Örnek

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği zamanında Sovyet sınırları içinde yaşayan tüm Türk boylarına (Kazak, Kırgız, Tatar vs.) Rus alfabesi (Kiril) zorunlu kılınmış, kendi alfabelerini kullanmaları, millî ve dinî bayramlarını kutlamaları yasaklanmıştır.

Gelişigüzel Kültürleme: Kültürel değerlerin bireylere gelişigüzel yollarla aktarılmasıdır.

Örnek

Bir çocuğun dini bazı bilgileri akrabalarından öğrenmesi, duraklarda sıraya girmeyi, büyüklerin yanında bacak bacak üstüne atmamayı öğrenmesi.

Kasıtlı Kültürleme: Kültürel değerlerin planlı ve amaçlı olarak bireye aktarılmasıdır.

Örnek

Öğretim kurumlarında yapılan etkinlikler

Kültürlenme

→ Bireyin içinde yaşadığı toplumun değerlerini benimsemesidir.

Örnek

Avrupa'ya çalışmaya giden ailelerin çocuklarının giyim, kuşam, saç stillerinin Avrupa'dakilere benzemesi

Kültürleşme

→ Farklı grupların etkileşimi sonucu her iki kültürün değişime uğramasıdır.

Örnek

Anadolu'ya yerleşen Balkan göçmenlerinin Anadolu âdetlerine uymaya başlamaları, yerleştikleri bölgelerdeki insanların da Balkan yemeklerini yapmaya başlamaları

Kültürel Yayılma: Bir kültürdeki maddi veya manevi kültür öğelerinin başka kültürlerle yayılmasıdır.

Örnek

- ✓ Yoğurdun dünyaya Türklerden, pizzanın İtalyanlardan, tütünün Amerika'daki Kızılderililerden yayılması
- ✓ Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşmasıyla giyim kuşam, müzik, yemek vb. birçok unsurun çok kısa sürede dünyanın başka bir ucuna taşınabilmesi
- ✓ Batı'da başlayan traktör kullanımının, Doğu'da da yayılmaya başlaması

Kültür Şoku:

Bir kültür ortamından başka bir kültür ortamına geçen bireylerin karşılaştıkları zorluklar ve bunalımlardır.

Örnek

- ✓ Avrupa'ya çalışmaya giden Türk işçilerin karşılaştıkları dil ve yaşam tarzı sorunları
- ✓ Kentten köye ya da köyden kente gelin olarak giden bir kadının yaşadığı uyum sorunu
- ✓ Doğu'da bir köye atanan İstanbullu öğretmenin yaşayabileceği güçlükler

**Kültürel Gecikme:
(Kültür Boşluğu)**

Bir toplumdaki maddi kültür öğelerinde meydana gelen değişim hızına, manevi kültür öğelerinin ayak uyduramaması ve bu durum karşısında ortaya çıkan tepkiler ya da davranışlardır.

Örnek

- ✓ Yaygınlaşan cep telefonu kullanımına bağlı olarak karşılaşılan davranışlar (tiyatro, sinema, cami, otobüs gibi yerlerde telefonların uygun şekilde kullanılmaması)
- ✓ Gecekonuda yaşarken apartman dairesinde oturmaya başlayan bireylerinin önceki yaşam şeklini sürdürmeye çalışmaları (apartman bahçesinde çay demleme, sandalye ya da minderler koyarak oturma davranışları vb.)

Kültürel Değişme:

Maddi ya da manevi kültür öğelerinin değişime, yani çağa ayak uydurmasıdır.

Örnek

- ✓ Mektup ve kart postalların yerini e-posta ve cep telefonunun alması
- ✓ Bankalarda ATM kullanımının yaygınlaşması
- ✓ Kalabalık aile yapısından çekirdek aile yapısına geçilmesi

Kültürel Yozlaşma:

Yabancı kültürlerin olumsuz etkisi ve toplumun kendi öz değerlerine yeterince sahip çıkmaması sonucu meydana gelen kültürel bozulmadır.

Örnek

- ✓ Yeni neslin Batı yaşam tarzını benimseye başlaması, anne-babaya ya da öğretmenine karşı yabancı filmlerde gördükleri gibi davranması
- ✓ Ana dil kullanımı konusunda hassasiyetin azalması, iş yeri isimlerinin yabancı kelimelerden seçilmesi